

Johan Larsson Boström
Utvecklingschef

Skrivelse gällande att utöka stödet till kvinno- och tjejjourer för att möta det ökade våldet

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att översända tjänsteskrivelse 2020-08-06 som socialnämndens faktaunderlag till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

En skrivelse har upprättats till kommunstyrelsen genom Lina Olsson (S) som föreslår att ett tillfälligt stöd ges till Kvinno- och tjejjourer under år 2020. Förslaget bygger på rapporter från polis att våld i nära relationer ökar under pandemin Covid-19 och att utsattheten ökar då fler vistas hemma. Inom ramen för socialnämndens ansvar finns ett samarbete med kvinnojourerna. I ärendet redovisas den kunskap som socialförvaltningen har inom området inför beslut i kommunstyrelsen.

Underlag för beslutet

- Skrivelse från Lina Olsson (S) till kommunstyrelsen den 21 april 2020. *Utöka stödet till kvinno- och tjejjourer för att möta det ökade våldet.*
- Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2020-08-06 tillfälligt stöd till Kvinnojourer och tjejjourer 2020.

Ärendet

En skrivelse har upprättats till kommunstyrelsen genom Lina Olsson (S) som föreslår att ett tillfälligt stöd ges till Kvinno- och tjejjourer under år 2020. Förslaget bygger på rapporter från polis med flera att våld i nära relationer ökar under pandemin Covid-19 och att utsattheten ökar då fler vistas hemma.

Inom ramen för socialnämndens ansvar finns ett samarbete med kvinnojourerna. I ärendet redovisas den kunskap som socialförvaltningen har inom området inför beslut i kommunstyrelsen. Socialförvaltningen kommer redovisa den

information som kommit från kvinnojour samt egen statistik över ärenden som avser våld under första halvåret år 2020 samt beskriva statliga satsningar som kan anses vara relevanta underlag för beslut.

Bakgrund: Kvinnojouren ett komplement till socialförvaltningens insatser

Socialnämnden har sedan 2017 ett idéburet offentligt partnerskap med Kvinnojouren. Syftet med partnerskapet är att ge Kvinnojouren Lund förutsättningar att utveckla den del av verksamheten som inriktas på att ge våldsutsatta och deras barn stöd och hjälp samt arbeta förebyggande mot våld i nära relationer. Kvinnojourens verksamhet är ett tydligt komplement till socialnämndens ansvar.

Socialtjänsten ansvarar enligt socialtjänstlagen för stöd och bistånd till personer utsatta för våld i nära relation i form av t ex skyddat boende, ekonomiskt stöd, samtalsstöd och behandling. Kvinnojouren erbjuder möjligheter att tillgodose behov vad gäller social gemenskap och aktiviteter som kan skapa tillhörighet och bryta ensamhet och isolering för våldsutsatta och deras barn.

Det faktum att organisationen är en ideell förening innebär i många fall ett stort förtroende från målgruppen. Kvinnojouren är en instans dit enskilda kan vända sig anonymt. Kvinnojouren kan dels erbjuda stöd och gemenskap för personer som inte är i behov av vidare kontakt med socialtjänst eller andra myndigheter, dels nå personer som annars inte känner till eller söker sig till socialtjänstens stöd- och skyddsinsatser.

Statistik och analys kring inflöde till Lunds socialtjänst avseende ärenden som berör våld

Socialförvaltningen mäter *inflöde* i ärenden med våld genom två parametrar – dels i antal anmälningar som rör oro för barn, dels i antal personer som sökt socialförvaltningens kriscentrum och deras samtalsstöd.

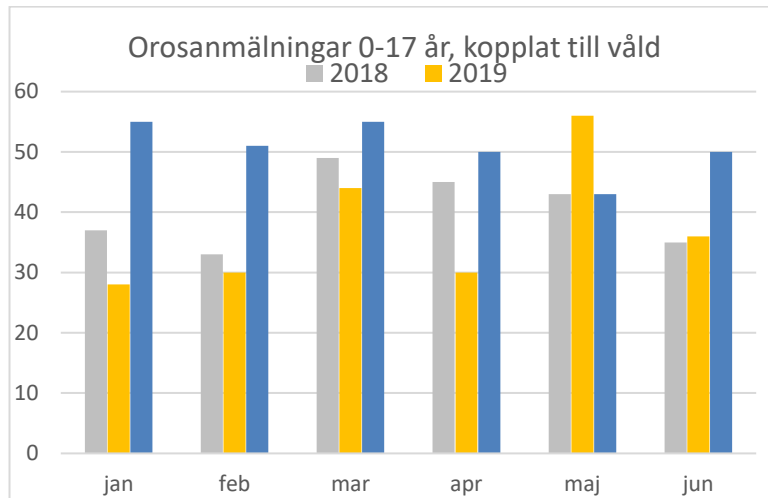
I lagen står det att alla som får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa bör anmäla det till socialnämnden (14 kap. 1 c § SoL). Personal inom exempelvis hälso- och sjukvård, tandvård, förskola, skola, socialtjänst och kriminalvård är skyldiga att anmäla. Varje anmälan som kommer till socialtjänsten kategoriseras utifrån orsakskod.

Datum

2020-08-06

Diarienummer

SO 2020/0077

Under första halvåret 2020 har 40% fler anmälningar inkommit till socialförvaltningen med oro kring våld i familjer där det finns barn under 18 år jämfört med år 2019. Detta påverkar arbetsbelastningen inom förvaltningen inom myndighetsdelarna. Ökningen av anmälningar med oro kring våld i familjer har inneburit att antalet öppnade utredningar ökat med 30 % inom barn- och ungdomsvården jämfört med år 2019. För att klara lagkrav inom socialtjänstlagen har denna situation inneburit att socialförvaltningen behövt öka resurserna inom berörda enheter under sommar och höst. Utökningen bedöms vara en konsekvens av covid-19.

Samtalsstöd inom kriscentrum kan till största delen ges utan beslut enligt Socialtjänstlagen (så kallad biståndslös insats), vilket innebär att det är enkelt att söka detta stöd. Under första halvåret var antalet inkomna stödsamtal i nivå med föregående år. Sedan en tid tillbaka är det väntetid till att få samtalsstöd för både vuxna och barn. Fram tills nyligen har alltid barn kunnat prioriteras och få snabb tid. Telefontider har utökats för att möjliggöra ökad tillgänglighet. Sannolikt kommer det ökade inflödet till myndighetsdelarna i form av fler startade utredningar innebära; att insatsdelen inom förvaltningen, såsom Kriscentrum, kommer få en ökad arbetsbelastning. En ytterligare aspekt att ta hänsyn till gällande våldsutsatthet är ekonomisk stress. Det är en välbelagd riskfaktor för nytt eller förvärrat våld. Konsekvensen av att fler har behov av försörjningsstöd eller arbetslöshetsersättning kommer att öka behovet av insatser med hög tillgänglighet från socialnämndens kriscentrum.

Under våren har förvaltningen på olika sätt säkrat olika lösningar för att vid ett ökat inflöde kunna möjliggöra fler akutboendeplatser för våldsutsatta. För tillfället finns det gott om platser i de olika akutboendelösningarna.

Kvinnojourens bedömning av effekterna av Covid-19 pandemin

Kvinnojouren har inte fått ett ökat antal kontakter under våren, vilket varit förväntat då pandemin gjort det svårare för utsatta att söka hjälp. Distansen till hjälp har också ökat när distans ska hållas till sina nätverk av familj och vänner

Däremot märker Kvinnojouren av krisen i samtal med redan etablerade kontakter. Våldet har förvärrats under våren som en följd av ökad alkoholkonsumtion, att arbetet utförs hemifrån, sysslolöshet och påtvingad samvaro. För att möta denna situation har kvinnojouren anpassat sin tillgänglighet. Det är nu möjligt att ringa och få kontakt när som helst på dygnet och till hösten startar en stödchatt, vilket förväntas underlätta för utsatta att ta kontakt.

Kvinnojouren ser ett behov av utökat ekonomiskt stöd efterhand när distanseringen minskar för målgruppen, vilket sannolikt kommer innebära ett ökat antal kontakter. Verksamheten är till stor del volontärsdriven och tillgängligheten kan bli svår att upprätthålla vid ett ökat söktryck. De bedömer att dessa ökade behov kommer inträffa under hösten 2020 och även finnas under år 2021.

Statsbidrag till ideella organisationer för att möta utsatthet med anledning av covid-19

Regeringen beslutade den 30 april om statsbidrag på motsvarande 100 (varav 49 mkr till våldsutsatta) miljoner kronor till ideella organisationers arbete för att möta ökad utsatthet med anledning av utbrottet av covid-19. Pengarna går till organisationer som arbetar med barn i utsatta situationer samt organisationer som arbetar med våldsutsatta kvinnor, barn och hbtq-personer och mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. (Förordning (2020:265) om statsbidrag till vissa ideella organisationer med anledning av utbrottet av covid-19). Fördelning av medlen har genomförts och de tre riksorganisationerna för kvinno- och tjejjourer har mottagit ca 36 mkr av 49 mkr. Både tjej- och kvinnojouren i Lund är sammansluten med någon av riksorganisationerna.

En lokal jour kan inte söka bidraget om det inte finns ett nationellt intresse (riksintresse). En lokal kvinnojour kan ta del av bidraget via sin riksorganisation. Ansökan görs av riksorganisationen, inte av den lokala föreningen. Kvinnojouren i Lund har haft möjlighet att i sin tur söka medel från riksorganisationen Unizon som mottog 27 mkr. De har beviljats medel som möjliggör förbättrad tillgänglighet i delar av sin verksamhet. Socialförvaltningen har inte kännedom om tjejjouren sökt medel från sin riksorganisation.

Beredning

Beredningen är genomförd inom socialförvaltningens resurs- och utvecklingsenhet och har innefattat kontakt med egen verksamhet och med kvinnojouren samt sedvanlig omvärldsbevakning.

Barnets bästa

En barnkonsekvensanalys har inte bedömts relevant för socialnämnden.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär inga ekonomiska konsekvenser för socialnämnden utan förslaget innebär att finansiering ska ske genom kommunstyrelsens reserverade medel.

Föredragning

Socialförvaltningen beskriver fakta i ärendet som kan ha betydelse vid beslut i kommunstyrelsen. Beskrivningen visar att i likhet med skrivelsen från Lina Olsson (S) har behovet av stöd till våldsutsatta ökat, vilket socialförvaltningens statistik kan bekräfta. Behoven kommer sannolikt att öka efter hand med ökad ekonomisk stress samt minskad social isolering. De ökade behoven återfinns i nuläget inom socialnämndens myndighetsdelar, men förväntas under år 2020 och 2021 påverka även socialnämndens insatsdelar samt Kvinno- och tjejjourens verksamhet.

Det ökade inflödet av orosanmälningar med misstänkt familjevåld har inneburit en ökad arbetsbelastning samt ökade kostnader för socialnämnden som enligt lag ansvarar för stöd och bistånd till personer utsatta för våld i nära relation i form av t ex skyddat boende, ekonomiskt stöd, samtalsstöd och behandling. I nuläget är det inom myndighetsdelarna av organisationen som belastningen är hög. Det är sannolikt att kostnader och arbetsbelastning kommer öka ytterligare inom insatsdelarna av organisationen.

Kvinnojouren har fått statliga bidrag genom sin riksorganisation för att kunna stärka sin tillgänglighet.

Annika Pettersson
socialdirektör

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:

Datum

2020-08-06

Diarienummer

SO 2020/0077

Kommunstyrelsen

För kännedom: